

Vlastnictví

aneb čí je spadlé jablko?

- § 1016 Občanského zákoníku odst. 1:
- „Plody spadlé ze stromů a keřů na sousední pozemek náleží vlastníkovi sousedního pozemku.“

Vlastnictví

= vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím.

- Vlastník má právo se svým vlastnictvím libovolně nakládat (v mezích právního řádu).
- Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.

Práva vlivníka na věc

- právo věc držet;
- právo věc užívat;
- právo přisvojit si užitky plynoucí z věci;
- právo s věcí nakládat (prodat, darovat, zničit).

Omezení vlastnického práva

- Některá z práv jsou omezena jinými právy nebo zákony (např. zákaz držení zbraně bez zbrojního průkazu).
- Užíváním svého vlastnictví člověk nesmí poškozovat nebo omezovat práva druhého člověka.
- Výkon vlastnického práva nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.

nabytí

vlastnického

práva

- 1) přivlastnění a nález
- 2) přirozený přírůstek
- 3) umělý přírůstek
- 4) smíšený přírůstek
- 5) vydržení
- 6) převod vlastnického práva
- 7) nabytí vlastnického práva od neoprávněného
- 8) rozhodnutím orgánu veřejné moci

Právo přivlastnění a nález

Přivlastnit si lze:

- movitou věc, která nikomu nepatří (po třech letech)
 - X opuštěná nemovitá věc -> do vlastnictví státu (po deseti letech)
- neoznačené zkrocené zvíře, které vlastník nehledá
 - X divoké zvíře

Vlastnické právo k nalezené věci nálezce získá:

- pokud se majitel nepřihlásí do třech let od vyhlášení nálezů (u zvířat 2 – 4 měsíce)

Přirozené přírů

- Vlastníkovi pozemku náleží plody, které pozemek sám od sebe vydává.
- Přírůstky vzniklé působením přírodních sil (např. naplavená zemina) patří vlastníkovi pozemku.
- Plody, které vydává zvíře, náleží vlastníku zvířete.

Umění a právo

- Zpracování

= nová věc vzniklá zpracováním movitých věcí několika vlastníků (zpracované věci nelze uvést do předchozího stavu)

- Smísení

= smíšené movité věci několika vlastníků; obnovení předešlého stavu nemožné, ale celek lze rozdělit na díly

- Stavba

= stavba postavená na cizím pozemku připadá vlastníkovi pozemku

- Přestavek

= pokud trvalá stavba malou částí přesahuje na malou část cizího pozemku, stane se tato část pozemku vlastnictvím zřizovatele stavby (X dobré mravy)

Smíšený přírůstek

- osetí pozemku cizím osivem/osázení cizími rostlinami -> přírůstek náleží majiteli pozemku, rostliny mu náleží až poté, co zapustí kořeny

X přirozený přírůstek = stejný vlastník pozemku i osiva

5) Vydrž

= uvedení faktického stavu (držby) do souladu se stavem právním (držitel věc dlouhodobě ovládá v dobré víře, že je jejím vlastníkem)

- Poctivý držitel nabude vlastnického práva, drží-li vlastnické právo po určenou dobu:
 - a) u movité věci – 3 roky,
 - b) u nemovité – 10 let.
- např. chybně oplocené pozemky

5) Převod vlastnického práva

- Vlastnické právo se převádí smlouvou.
- Vlastnické právo vzniká nabytím účinnosti smlouvy.
- Spolu s vlastnickým právem vlastník nabude práva a povinnosti s věcí spojená.

A Nabytí vlastnického práva neoprávněným převodcem

= ztráta vlastnického práva na straně původního majitele (má nárok na náhradu škody proti neoprávněnému převodci), nabytí na straně poctivého nabyvatele.

- Např. zakoupení věci od někoho, komu vlastník věc svěřil

Nabytí vlastnického práva rozhodnutím orgánu veřejné moci

- Vlastnické právo nabývá rozhodnutím soudu nebo jiným orgánem veřejné moci.
- Nabývá dnem, který je v rozhodnutí určen.
- Př. vypořádání podílového spoluvlastnictví, restituce

věc

= vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí.

X lidské tělo, části těla, zvířata

- Veřejný statek = věc určená k obecnému užívání.

Majetek Jmění

- Majetek = souhrn všeho, co člověku patří.

X

- Jmění = souhrn majetku a dluhů člověka.

věci hmotná a nehmotná

- Věc hmotná = ovladatelná část vnějšího světa; má povahu samostatného předmětu.
- Věc nehmotná = věc bez hmotné podstaty (vzdělání, duševní vlastnictví).

věci movité a nemovité

- Nemovité = pozemky a podzemní stavby (byt, pozemek, výrobní hala, metro...)
- Movité = veškeré další věci, ať je jejich podstata hmotná nebo nehmotná (auto, počítač, film...) – lze je přemísťovat

Zdroje

- Občanský zákoník
- Listina základních práv a svobod